

Sinds twee jaar begeleiden leerlingen uit het voortgezet onderwijs, uit de bovenbouw van Dalton-Voorburg, kinderen van daltonbasisschool Waterland. In dit artikel beschrijf ik mijn ervaringen in Project Dalton.

Project Dalton

Leerlingen coachen leerlingen op de basisschool

Eline Eeken *

Leerlingcoaches op Dalton Voorburg

In het daltononderwijs werken leerlingen zelfstandig en veel samen. Het over een langere periode kunnen plannen van je werk is daarbij belangrijk. Daarom helpen leerlingen uit de bovenbouw van Dalton Voorburg eerste- en tweedeklassers bij het leren. Op woensdag is daarvoor een eigen daltonuur ingevoerd. Dan begeleiden de leerlingcoaches de leerlingen die hulp nodig hebben. Dat kan gaan over het plannen van hun werk, het maken van huiswerk, de vraag hoe je zo goed mogelijk kunt leren, maar bijvoorbeeld ook over wiskundeopdrachten of het leren van Franse woordjes. Zelf ben ik vorig jaar leerlingcoach geweest van een tweede klas; dit jaar van een eerste klas. Het verschil is goed te merken, met name bij de vaardigheid in het plannen.

Enkele tientallen ouderejaars zijn bij ons op school leerlingcoach. Inmiddels wordt ook de coördinatie van het project grotendeels door ouderejaars gedaan. Eén docent, Patrick Fuchs, leidt het project vanuit het lerarenteam. Hij is voor de uitvoerders en de coördinerende coaches een vraagbaak en bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het aanpassen



Eline als leerlingcoach. Foto: redactie

van roosters zodat er tijd is voor het voeren van de coachgesprekken.

Elk schooljaar gaat er aan het werk als leerlingcoach een kleine scholing voor nieuwe coaches vooraf. Uiteraard wordt daarin de opzet van het project

besproken, maar er wordt ook uitleg gegeven over het verlenen van hulp bij het plannen van het schoolwerk. We spreken ook over orde houden en over wat bepaalde gedragsproblemen inhouden en hoe je kinderen met zulke problemen kunt begeleiden.



De juffen en meesters geven dan de opdracht om kinderen te helpen bij bijvoorbeeld taal en rekenen.

Foto: redactie

Coachen op de basisschool

Zo'n drie jaar geleden hebben twee oud-leerlingen van Dalton Voorburg het idee geopperd om leerlingcoaches ook in te zetten op de in de buurt gelegen daltonbasisschool Waterland. We zijn het Project Dalton gaan noemen. Docenten van onze school zijn dat gaan begeleiden. Er is intensief contact geweest tussen Patrick Fuchs en onze brugklascoördinator Maurice Visser en de directeur en de daltoncoördinator op de basisschool, Maurice Schaapkens en Wendelien Romijn. Daarbij is afgesproken dat op dinsdagochtend van 08.15 uur tot 10.30 uur een groep van zeven daltonstudenten, zoals de leerlingcoaches op de basisschool genoemd worden, kinderen op Waterland gaan helpen en dat er op donderdagochtend een tweede groep daltonstudenten komt.

Voor de leerlingen van Dalton Voorburg is daarvoor op de eigen school het lesrooster waar mogelijk aangepast, al missen we soms wel wat lessen. Er is

goed gekeken naar onze cijfers voordat we gevraagd werden om mee te doen aan het helpen van kinderen op de basisschool. Deelnemen aan Project Dalton betekent natuurlijk best wel wat voor onze eigen planning en voor ons eigen leerproces. Deelname is dan ook vrijwillig. Het komt bovenop ons eigen schoolwerk. Het moet je dan ook echt leuk lijken om eraan deel te nemen. Het is niet verplicht. Ik vond het meteen een leuk idee, vooral ook omdat ik vroeger zelf op basisschool Waterland gezeten heb. Er zijn echter ook wel leerlingen geweest die er geen zin in hadden. Een enkeling is wel gestart, maar kwam na een paar keer tot de conclusie dat het toch niks voor hen was.

Omdat ik het afgelopen schooljaar voor het tweede jaar meedeed, was ik op de dinsdagochtend ook het aanspreekpunt voor de daltonstudenten.

Het wordt zeker als een blijk van erkenning gezien dat de daltonstudenten van de school een

vrijwilligersvergoeding voor de coaching krijgen, maar er is niemand die het daarvoor doet.

Het werk van de daltonstudent

We zijn in het eerste jaar in tweetallen ingezet in de groepen 5-6 en 7-8. Dit jaar is daar groep 3-4 bijgekomen. De juffen en meesters geven dan de opdracht om kinderen te helpen bij bijvoorbeeld taal en rekenen. Ik heb bijvoorbeeld kinderen geholpen met redatiesommen, met begrijpend lezen en met het leren van topografie. Vaak gebeurt dat in kleine groepjes, soms ook wel een-op-een. De daltonstudenten organiseren ook het tutorlezen; we zorgen ervoor dat het materiaal klaarligt en als er eens een tutor (leerling uit groep 7 en 8) afwezig is, springen wij in.

Mijn ervaring is dat de meeste kinderen mijn begeleiding leuk vonden. De kinderen die ik meekrijg, leren vaak beter als ze hun werk begeleid inoefenen dan dat ze het helemaal zelfstandig

We hebben geleerd om geduldig te blijven, om dingen goed uit te leggen en om het eens op een andere manier te proberen als de eerste manier niet begrepen werd.

moeten doen. Kinderen vinden het natuurlijk ook leuk om een praatje te maken. Maar ik ontdekte wel dat ik ze dan ook wel weer op hun werk moet richten. Een gezellig kletspraatje kan ook een uitvlucht zijn om niet te gaan rekenen.

Ik heb een aantal kinderen wel wat beter leren kennen. Er was er pas één die me in de supermarkt begroette. Dat was wel grappig.

Bij het werken met kinderen heb ik met name bij het rekenen ontdekt, dat kinderen tegenwoordig bij sommige sommen een andere aanpak volgen, dan hoe ik dat vroeger zelf geleerd heb. Dat is bijvoorbeeld bij keersommen en de tafels zo. Er moeten nu hulpsommen gemaakt worden met andere stappen. Die leiden tot beter inzicht, vertelde Wendelien me, maar ik vind dat wel moeilijker dan hoe ik het zelf vroeger geleerd heb. Ik vind zo'n andere aanpak verrassend en ook wel lastig. En bij het begeleiden van kinderen die op een hoger niveau rekenen en werken met Rekenijgers moet ik zelf soms ook weer even goed nadenken hoe het zit.

Corona

Helaas heeft Corona de afgelopen twee jaar roet in het eten gegooid. Er is een tijd geweest dat externen niet de school in mochten, ook wij als daltonstudenten niet. En er is ook een tijd geweest dat we niet op de gangen mochten werken en er alleen in het eigen lokaal gewerkt mocht worden. Onder die omstandigheden draaide Project Dalton natuurlijk niet optimaal.

Plannen voor de toekomst

Als aanspreekpunt voor de daltonstudenten heb ik met Nikki, die dat voor de donderdaggroep is, wel ideeën over hoe Project Dalton de komende jaren verbeterd kan worden. We hebben het daar met onze docent op Dalton Voorburg en op de basisschool zelf wel over gehad.

Gedurende het jaar is de opzet en structuur verbeterd. Daardoor weten we als daltonstudenten beter wat we moeten doen. Het was eerst nog wel een beetje van: "O ja, jij zou vandaag komen! Nou neem die leerling maar even mee!" Gaandeweg het jaar werd dat veel beter. Ook de leraren op de basisschool zijn nu goed geïnformeerd over hoe ze ons als daltonstudenten in kunnen zetten. In het nieuwe schooljaar zal het vinden van een goede werkwijze en een goede afstemming daarom minder tijd kosten.

Het is ook wel handig om daltonstudenten iets bij te brengen over didactiek, bijvoorbeeld over hoe bepaalde rekensommen aangeleerd worden. Dat hebben we dit jaar zelf een beetje moeten ontdekken.

We hebben dit jaar als daltonstudenten in de groepen 3 tot en met 8 gewerkt. Voor volgend jaar is het misschien een goed idee om dat uit te breiden naar de groepen 1 en 2. Meer handen in de klas is ook bij de kleuters wel handig.

Het plan is om daltonstudenten vanaf volgend jaar ook in te zetten bij het 'eigen weggetje'. Op het Waterland kiezen kinderen eigen onderwerpen waarover ze zelf willen leren. Dat deed ik ook al

in de tijd toen ik op het Waterland zat. Omdat ik op donderdag de weektaak meestal al afhad, overlegde juf Wendelien destijds met mij wat ik leuk zou vinden als 'eigen weggetje'. Ik knutselde dan vaak wat, maar dat hoeft zo'n eigen weggetje natuurlijk niet te zijn. Daltonstudenten kunnen daarbij goed helpen om het eigen plan te maken en informatie te zoeken, maar ook bij het uitvoeren van een onderzoek en bij het eventueel schrijven van een verslag of het voorbereiden van een presentatie.

Juf of meester worden?

We hebben het er onderling wel eens over gehad, iedereen die dit schooljaar als daltonstudent heeft meegemaakt heeft het helpen op de basisschool leuk gevonden, maar van deze groep is er waarschijnlijk maar één die naar de pabo zal gaan. Alle daltonstudenten hebben het plezierig en ook leerzaam gevonden om te leren gaan met kinderen in de leeftijd van de basisschool. We hebben geleerd om geduldig te blijven, om dingen goed uit te leggen en om het eens op een andere manier te proberen als de eerste manier niet begrepen werd.

Wat de daltonstudenten zich vooral bewust geworden zijn, is hoeveel kinderen gedurende zo'n schooljaar eigenlijk leren. Dat is echt leuk om te zien.

**) Eline Eeken (17) is leerling van Dalton Voorburg. Zij heeft ervaring opgedaan als leerlingcoach op haar eigen school en heeft de afgelopen twee jaar als daltonstudent deelgenomen aan Project Dalton op daltonbasisschool Waterland.*